

**ZAVEDENÍ REGIONÁLNÍ ZNAČKY
PRÁCHEŇSKO**

**Realizační studie území Místní akční skupiny
Svazku obcí Blatenska**

Projekt Spolupráce jihočeských MAS

**M A S
S O B**

SVAZEK OBCÍ BLATENSKA

**Místní akční skupina
Svazku obcí Blatenska, o.p.s.
Na Tržišti 727, Blatná 388 01
IČ: 26081822**

Obsah

1.	Území MAS SOB	3
1.1.	Představení regionu	3
1.2.	Předkladatel studie	5
1.3.	Spolupracující MAS	5
1.4.	Definice podmínek rozvoje strategie	5
1.5.	Návaznost na předchozí plány a studie	6
2.	Analýza řemeslné tradice na území MAS SOB ve vztahu k Práchni	7
2.1.	Stručná historie Prácheňska	8
2.2.	Rozvoj řemesel na Prácheňsku	9
2.3.	Zemědělská činnost na Prácheňsku	10
2.4.	Útlum řemesel na Prácheňsku	10
2.5.	Rozvoj řemesel na území blatenského regionu	11
3.	Současný stav řemesel na území MAS SOB	14
3.1.	Stav řemesel dle správních celků na Blatensku	16
3.2.	Shrnutí stavu řemesel na Blatensku	26

1. Území MAS SOB

1.1. Představení regionu

Mikroregion: Blatensko
 Okres: Strakonice
 Kraj: Jihočeský
 NUTS II. Jihozápad

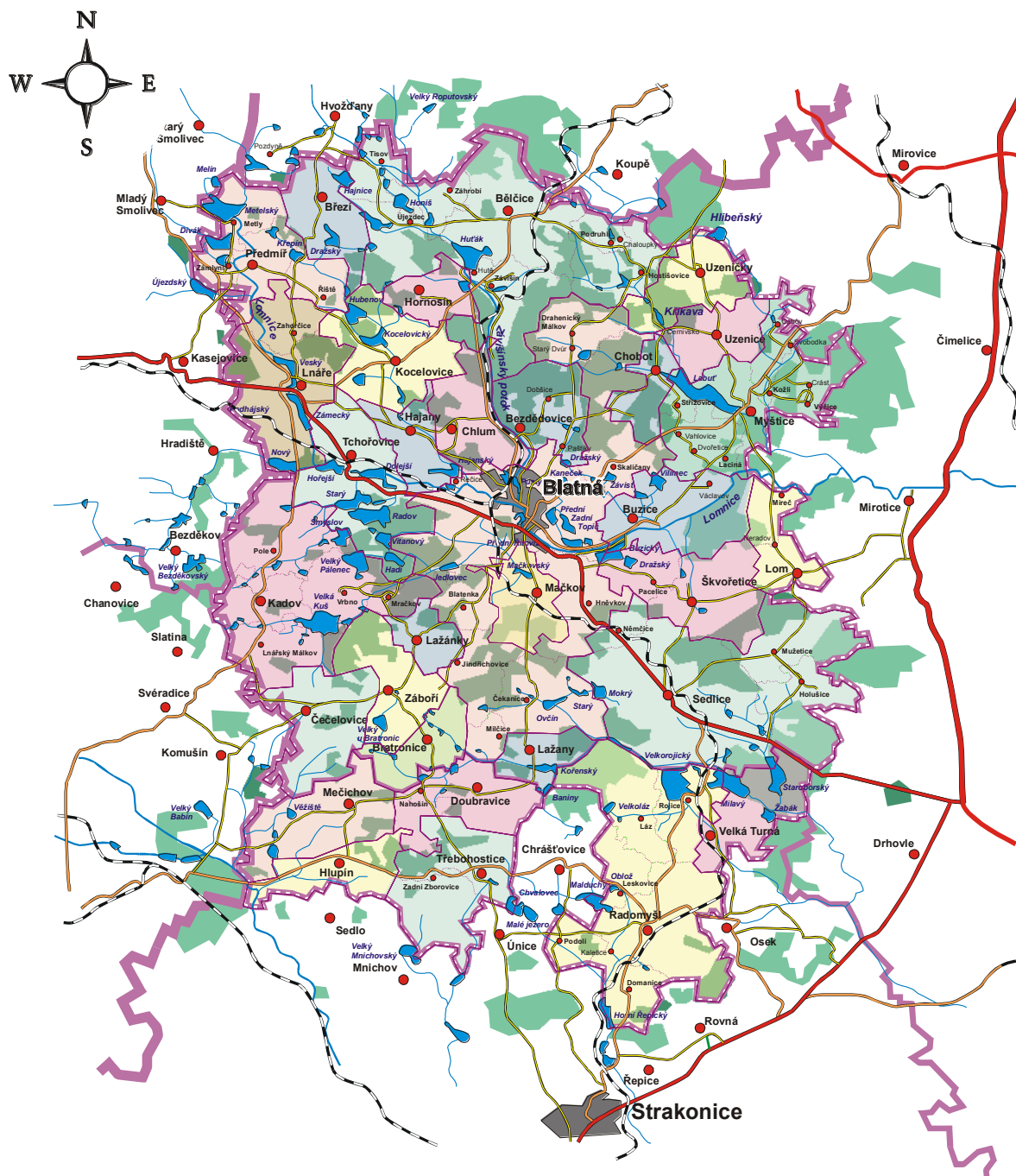
Území MAS SOB je shodné s územím Svazku obcí Blatenska, neboť tento je zřizovatelem MAS SOB. Mikroregion nejlépe devinuje obrázek č. 1 mapa mikroregionu. Administrativně je oblast vymezena jako 32 obcí a měst, jež jsou uvedeny v tabulce č. 1 včetně rozlohy, počtu obyvatel a hustoty zalidnění.

tabulka č. 1 - Obce mikroregionu v rámci MAS – údaje k 1.1. 2009 dle ČSÚ

Obec		Počet Obyvatel	Rozloha ha	Hustota osídlení obyv./km ²
1.	Bělčice	1018	3 432	29,67
2.	Bezdědovice	317	582	54,46
3.	Blatná	6 755	4 361	154,89
4.	Bratronice	54	471	12,95
5.	Březí	75	559	13,42
6.	Buzice	138	840	16,43
7.	Čečelovice	163	654	24,92
8.	Doubravice	249	745	33,42
9.	Hajany	108	381	28,35
10.	Hlupín	92	474	19,41
11.	Hornosín	77	341	22,58
12.	Chlum	187	621	30,11
13.	Chobot	59	233	25,32
14.	Kadov	362	1 965	18,42
15.	Kocelovice	173	932	18,56
16.	Lažánky	86	258	33,33
17.	Lažany	93	323	28,79
18.	Lnáře	759	1 252	60,62
19.	Lom	131	570	22,98
20.	Mačkov	287	508	56,50
21.	Mečichov	248	886	27,99
22.	Myštice	291	1 600	18,19
23.	Předmíř	329	1 078	30,52
24.	Radomyšl	1 183	2 520	46,94
25.	Sedlice	1 307	3 052	42,82
26.	Škvořetice	333	957	34,80
27.	Tehořovice	236	1 025	23,02
28.	Třebohostice	305	975	31,28
29.	Uzenice	130	538	24,16
30.	Uzeničky	136	663	20,51
31.	Velká Turná	158	753	20,98
32.	Záboří	309	685	45,11
Celkem		16 148	34 234	47,17

obrázek 1: Mapa mikroregionu

MIKROREGION BLATENSKO

1.2. Předkladatel Studie

Realizační studie (dále jen studie) Místní akční skupiny Svazku obcí Blatenska, o.p.s. (dále jen MAS SOB) realizovaná v rámci projektu Zavedení regionální značky Prácheňsko je zpracována pro území mikroregionu Blatensko sdruženého ve Svazku obcí Blatenska (dále jen SOB) se sídlem v Blatné. Území MAS SOB je shodné s územím SOB, neboť SOB je zřizovatelem MAS SOB, o.p.s.

Základní údaje předkladatele realizační studie

Přesný a úplný název subjektu:	Místní akční skupina Svazku obcí Blatenska, o.p.s.
Adresa sídla:	Na Tržišti 727, 388 01 Blatná
Právní statut:	obecně prospěšná společnost
Zapsaná:	V rejstříku obecně prospěšných společností vedeném u Krajského soudu v Českých Budějovicích v oddílu O, vložce číslo 100 pod č. F16789/2004
IČO:	26081822
Kraj:	Jihočeský
Region NUTS II:	Jihozápad

Tato obecně prospěšná společnost je dobrovolným, nezávislým, nevládním a neziskovým sdružením zaměřeným na další rozvoj regionu Blatensko. Jelikož je zřizovatelem této místní akční skupiny Svazek obcí Blatenska, pokrývá tato místní akční skupina stejné území jako tento svazek.

1.3. Spolupracující MAS

Místní akční skupina LAG Strakonicko, o.s.
Místní akční skupina Střední Povoltaví, o.s.
Místní akční skupina Vodňanská ryba, o.s.
Místní akční skupina Brána Písecka, o.s.

1.4. Definice podmínek rozvoje strategie

Základní rozvojové rysy mikroregionu Blatensko byly stanoveny v Programu sociálního a ekonomického rozvoje Blatenska zpracovaného v roce 1999. Aktualizovaný rozvojový program byl zpracovaný v roce 2006 a stanovil globální cíle pro další rozvoj. Dalším zásadním materiálem určujícím směry rozvoje předmětného území byl Strategický plán Místní akční skupiny Svazku obcí Blatenska na období 2008 – 2013, který byl zpracován pro potřeby projektu LEADER a LEADER + ČR.

Místní akční skupina byla založena na pevných základech vytvořených v rámci Svazku obcí Blatenska, který sdružuje obce v severozápadní části okresu Strakonice. Území je řidčeji osídleno, než zbytková část okresu, sídla jsou velmi atomizovaná se silným centrem, jež tvoří obec s rozšířenou působností – město Blatná. Ostatní obce jsou typickými venkovskými sídly zatíženými slabou ekonomickou situací, nezaměstnaností, vylidňováním obyvatel, nepříznivou strukturou obyvatelstva, slabou tvorbou pracovních míst a nedostatečnou sociální a technickou infrastrukturou.

Na druhou stranu však spravují odkaz minulosti ve velkém množství kulturního a především přírodního bohatství, v umění tradičních řemesel nezatížených globalizací trhů, disponují větší soudržností, nadšením a jistou dávkou patriotismu.

Obce mikroregionu Blatenska historicky spojuje příslušnost k Prácheňskému kraji. Jednomu z nejstarších a nejdéle existujících správních území v českých zemích, a následně pak k obvodu tzv. soudního okresu Blatenského, který byl stanoven složitým historickým vývojem teritorií bývalých panství Inářské, blatenské a menší panství bratronické, čekanicke, dožické a lažanské. Blatensko bylo okresem zemědělským, v němž většinu půdy zabíraly pole, louky a pastviny, lesy pokrývaly víc než 25% krajiny, rybníky zaujímaly téměř 5% plochy. Na počátku 19. století zde bylo přes 500 rybníků, během dvou století jich bylo asi 130 zrušeno

Historická podstata, obdobný reliéf, řidší sídelní struktura a produkční zaměření odlišuje obce Blatenska od zbytkové části okresu Strakonice. Sídla, která prošla po roce 1990 dezintegrační vlnou, získala sice samostatnost, ale též možnost společného postupu při plánování rozvoje daného území. Blatensko tak bylo jedním z prvních mikroregionů, které pořizovalo již v roce 1998 svůj společný rozvojový program, aby tak deklarovalo zájem na prosperitě území založené na podkladě partnerství veřejného a soukromého sektoru.

Mikroregion Blatensko charakterizuje především krajina s rybníky. Produkční zaměření venkovských sídel patřilo v minulosti vedle zemědělství i drobnému řemeslu. Některá drobná řemesla či krajové originality produkující dřívější malovýrobci již zanikla nebo jejich nositelé již jsou v důchodovém věku a nemají následovníky. S hledáním nových produkčních možností dané lokality je účelné zachování, obnova a následné uchování zde tradiční výroby, hledáním následovníků, podporou výroby a následného odbytu pomocí moderních marketingových prostředků. Napomáhá zde změna životního stylu městského obyvatelstva, které se vrací k přírodě, vrací se k lidovým tradicím.

S vědomím svých šancí a nutné spolupráce všech aktérů na svém území a se aktivně zapojili do endogenního způsobu dalšího rozvoje za přispění nabízených finančních možností po vstupu České republiky do evropských struktur.

1.5. Návaznost na předchozí strategické plány a rozvojové strategie

Logickým vyústěním je tedy navázání na předchozí strategie a v rámci Projektu Spolupráce jihočeských MAS pokračovat v rozvoji dílčích částí definovaných globálních cílů, jako je:

- podpora stávajících a vytváření podmínek pro vznik nových pracovních míst na venkově,
- rozvíjení tradičních výrobních odvětví a služeb,
- podpora nově vznikajících či obnovujících se řemeslných oborů,
- využití cestovního ruchu pro hospodářský rozvoj mikroregionu,
- zlepšovat životní podmínky a kvalitu života obyvatelstva a vytváření dílčích podmínek pro možný návrat mladé generace na venkov.

Ve vztahu k trvale udržitelnému rozvoji venkova pak navázat na:

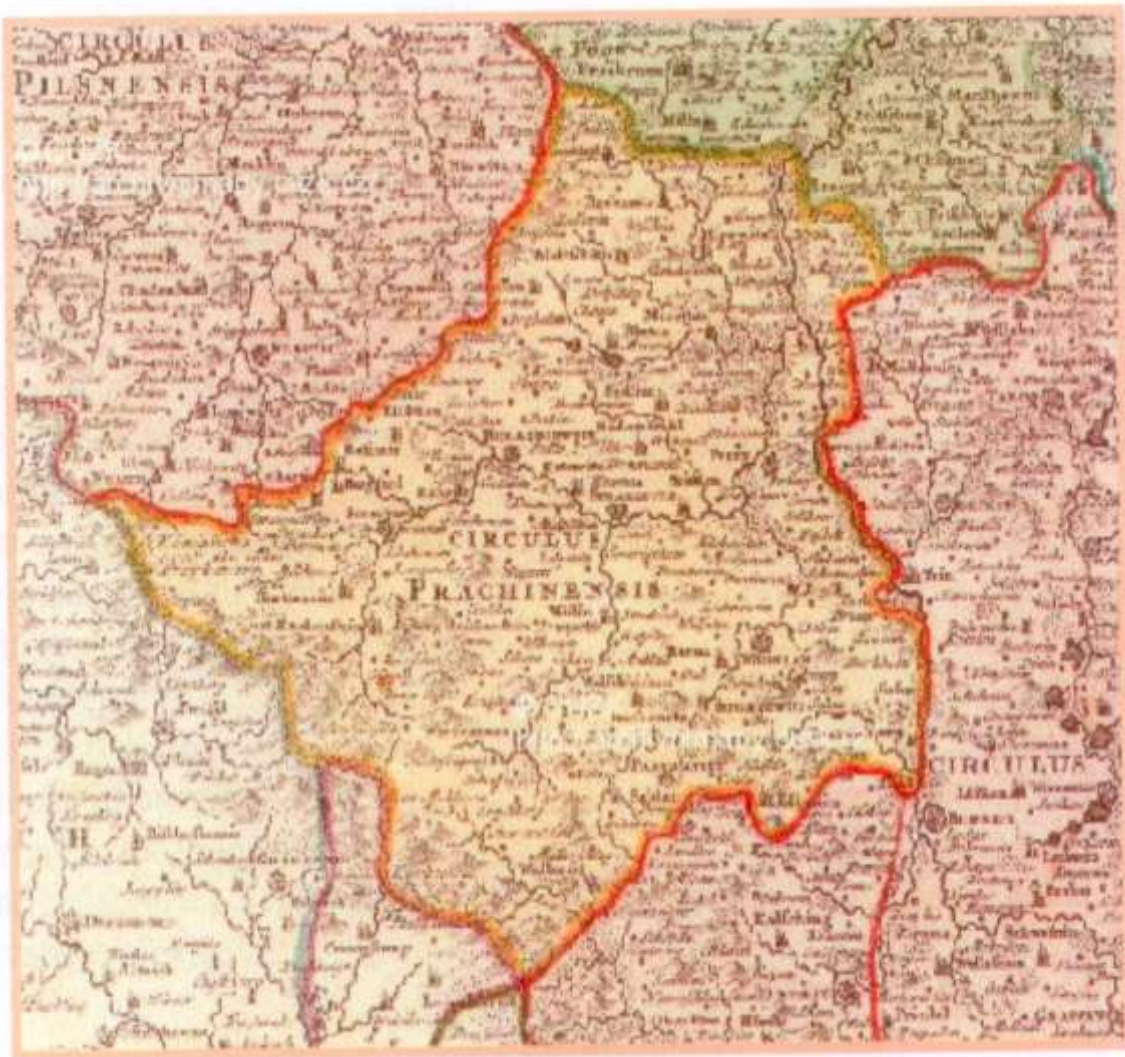
- využití přírodních a kulturních zdrojů Blatenska,
- podpořit další rozvoj ochrany životních prostředí, přírody a krajiny,
- podpořit rozvoj cestovního ruchu,
- podpořit rozvoj alternativního zemědělství,
- zachovat a rozvíjet řemeslné tradice,
- zlepšovat podmínky pro podnikání a rozvoj alternativních výrobních činností.

2. Analýza řemeslné tradice a historických sounáležitostí ve vztahu k Práchni na území MAS SOB

Území MAS SOB je historicky součástí poměrně velkého správního celku, dokonce možno říci, že jednoho z nejstarších a nejdéle existujících v českých zemích – Prácheňska. Bez definování širších sounáležitostí nelze realizovat bližší analýzu části tohoto území.

Spolupracující jihočeské MAS na projektu Zavedení regionální značky Prácheňsko v kontextu s celým tímto historickým územím jej pokrývají z více než 70%. Zbylé části tohoto historického správního celku jsou dnes v plzeňském (Sušicko, Horažďovicko a Kašperskohorsko) a středočeském (Březnicko, Rožmitálsko) kraji. Dále zůstává z části nepokryta část Práchně, která je sice v jihočeském kraji, ale není na území žádné ze spolupracujících MAS. Jedná se zejména o Prachaticko, Netolicko, Volarsko a Vimpersko.

Mapka definující historické území Práchně

Mapka definující dílčí území dřívější Práchně, kde se nyní realizuje projekt Spolupráce jihočeských MAS na Zavedení regionální značky Prácheňsko

2.1. Stručná Historie PRÁCHEŇSKA

Řádné analyzování vývoje řemesel na blatensku v historickém kontextu nelze realizovat bez znalosti vývoje celého historického území Práchně, potažmo bez znalosti historických souvislostí vývoje českých zemí.

Správní celek, možno též říci kraj Prácheňsko či Prácheň, vznikl již ve 12. století. Geograficky lze toto území definovat jako širší povodí zlatonosné řeky Otavy. Prvním správním centrem Práchně byly dnešní Horažďovice, resp. hrad Prácheň v jejich těsné blízkosti, který byl postaven již v polovině 11. století. Postupem doby vznikla potřeba založení dalších správních center. Takto tedy byla správa Práchně rozdělena v roce 1250 na tři části – Prácheň, Bozeň (dnešní Březnice) a Netolice. Postupným rozvojem řemeslné výroby v kraji a nástupem vlivu měst, tedy zejména cechů dochází také ke slučování správních a soudních celků kraje. Je patrný výrazný nárůst mocenského vlivu měst a městských seskupení zejména v důsledku zásadního rozvoje řemeslné výroby a cechovnictví. Od roku 1405 je pak správa celé Práchně přesunuta do Písku. Také postupem doby zaniká vliv šlechtické moci v krajích. Až Marie Terezie a následně Josef II. ubraly moc městům a městským radám a tuto přenesly na hejtmany krajů. Prvně se setkáváme s označením hejtman pro správce kraje již v roce 1405, a to právě při přesunu správního centra Práchně do Písku. Rokem 1850 pak vznikají kraje a Prácheň je přiřazena k Plzeňskému. Roku 1855 je správní území Práchně obnoveno, ale již pod názvem Písecký kraj. 29.2. 1920 pak vznikají župy a území české začíná dělit na jednotlivé okresy. Tím definitivně zaniká kraj, či správní celek zvaný Prácheň. V druhé polovině dvacátých let jsou zaznamenány jisté neúspěšné pokusy o obnovu tohoto uskupení. V období druhé světové války a v období následném pak znamenalo z hlediska organizace správních celků v zemi další velké změny, a tak se dřívější Prácheň v současnosti rozkládá ve třech krajích. Centrální část dřívější Práchně se nachází v Jihočeském kraji, část pak v Plzeňském a část ve Středočeském kraji.

2.2. Rozvoj řemesel na PRÁCHEŇSKU

Dějiny řemesel na území bývalého Prácheňského kraje sahají hluboko do středověku. Protože se však dobové písemnosti zaměřovaly na události, z pohledu pisatele významnější (střídání panovníků na trůnu, války, zprávy z cizích zemí, přírodní katastrofy, různé kuriozity atd.), zachovalo se právě o řemeslech poměrně málo archivních pramenů z nejstarších dob. Ty se pak týkají především stavovského a oborového sdružování řemeslníků.

V důsledku rozvoje řemesel, a to již v ranném středověku, dochází u řemeslníků a výrobců k potřebě se, zejména v městských aglomeracích sdružovat do cechů z důvodů obavy před konkurencí a také z důvodů stanovování a držení cen.

Vznik prvních cechů datujeme již v patnáctém století, kdy roku 1482 vzniká ve Strakonících cech *rukavičkářů, krejčích a punčochářů*. Roku 1557 pak vzniká cech *řezníků*, 1637 cech *soukeníků* a roku 1769 cech *zedníků, kameníků a tesařů*. (zdroj – Státní okresní archiv ve Strakonících). Z Písku se pak nedochovali informace o zakládání cechů. Dochoval se zápis až z roku 1790, který uvádí již dlouhodobě existující cechy s počtem řemeslníků (*35 soukeníků, 21 cajkářů, 19 tkalců, 15 koželuhů, 13 punčochářů, 7 barvířů*).

Většina cechů napříč celým Prácheňskem byla shodná, pouze v těsné blízkosti Otavy a Vltavy v rámci území Práchně se můžeme setkat s řemesly zaměřenými zejména ve vztahu k vodě, jako byli *hamerníci, říční rybáři a voráři*. Z dalších můžeme uvést *provozovatele říční plavby* a na tuto se vážící speciálně zaměřením *tesaři a výrobci houžví*. Nezbytní byli pak ti co zajišťovali *dozor a údržbu říčních cest*. Přímou s těmito profesemi se vázal provoz *plaveckých hospod* a *doprava prázdných lodí* zpět proti proudu řeky.

V rámci celého území Práchně se pak napříč setkáváme stále se stejnými řemeslními cechy jako jsou *koželuzi, jircháři, soukeníci a postřihovači, cajkáři, tkalci, punčocháři, barvíři, provazníci, ševci, krejčí, punčocháři, rukavičkáři, čepičkáři, klouboučníci, cvočkaři, flusárnici, provazníci, valchaři, papírníci* a další řemeslné cechy zaměřené zejména na výrobu zboží dnes definovaného jako spotřební.

Z cechů, jejichž hlavní výrobní komoditou byly potraviny, můžeme jmenovat *mlynáře a krupaře, řezníky a uzenáře, rybníkáře či rybníční rybáře, mlékaře, cukráře, hospodské, hokynáře, včelaře, výrobce lihovin, sladovníky, právovárečnický* v pozdějších letech pak *sodofkáře* a mnoho dalších.

Z cechů zaměřených svou povahou na výrobu či služby stojí za zmínku *kováři a podkováři, koláři, bednáři, truhláři, dráteníci, sklenáři, cínaři, malíři, kotláři, hrnčíři, zlatníci a pozlacovači, hodináři, hnihaři, kartáři, dýmkaři, uhlíři, výrobci dřevěného nádobí a náčiní, voskáři, hřebenáři, nožíři, soustružníci, košíkáři, řezbáři, čalouníci, výrobci hudebních nástrojů, kartáčníci, holiči, mydláři, řemenáči, formani, dřeváčníci, trafikanti* a další.

Mezi cechy zaměřené na stavby patřili zejména *zedníci, tesaři, kameníci, cihláři, klempíři, truhláři, zámečníci, kamnáři, pokrývači, šindeláři*.

Taktéž se však na území Práchně vyskytovala řemesla a následně pak i cechy, které byly specializované a vázané díky přírodním podmínkám na určité místo či byly z důvodů řemeslné tradice vázány umem pouze v konkrétní lokalitě.

Za mnohé můžeme uvést *těžbu zlata*, která byla vázána na pootavská rýžoviště (Písek, Pracejovice, Strakonice, Štěkeň), na rýžoviště podél Závišínského potoka mezi Bělčicemi a Blatnou a na hlubinné zlatodoly v oblasti Kasejovic, Lnář a Újezdce u Bělčic.

Mezi další „endemická“ řemesla v rámci Práchně uvádíme *ruční papírnu* na Otavě v Jistci, *punčochářské a ferařské* manufaktury v Písku a ve Strakonících, *kameníky* na blatensku

(vázání na výskyt žuly), *růžařství* v Blatné, *krajkáře* ze Sedlice (Sedlická krajka), kteří mají více jak čtyřista let starou historii, *rybniční rybářství* zejména ve Lnářích, Blatné a Vodňanech, *výroba dřevěných loutek* v Mirovicích, v pošumavské části Práchně to bylo *sklářství a betlémářství*, v Kasejovicích pak *výšivkářství* (zde bylo dokonce v roce 1913 založeno družstvo na zvelebení výšivkářského průmyslu), *ovocnářství* v Červené nad Vltavou a ve Lhenicích a Chelčicích, kde si udrželo tradici také dodnes. Specializované pak bylo také *sirkařství* v Sušici, ačkoliv tato profese byla zpočátku rozšířena po celé Práchni. Další řemeslnou tradicí – dnes již v podstatě zaniklou – měla na Práchni *výroba hudebních nástrojů*, zejména dud, neboť venkovští hudebníci si je kupovali v jiných regionech pouze tehdy, nenalezli-li vhodného řemeslníka ve svém okolí. To se týká období před rozšířením tovární produkce, která hudební nástroje výrazně zlevnila a učinila je dostupnějšími.

Pokud si pořadatel hudební produkce (svatby, pohřby, vesnické zábavy atd.) nenašel muzikanty ve svém sousedství a zároveň si nemohl zaplatit kapelu z daleka, býval k podobným událostem ještě v polovině 19. století zpravidla zván DUDÁK, který hudbou a zpěvem nahradil celý soubor.

O výrobě dud na Práchni najdeme četné doklady ve sbírkách a expozicích Muzea středního Pootaví ve Strakonících. O mezinárodní dudáckou spolupráci má zásluhu tradiční Mezinárodní dudácký festival ve Strakonících, který se koná ve dvouletých intervalech.

Právě se Strakonícemi bývá dudáctví nejčastěji spojováno, ale tento nástroj a druh hudby se týkal celého Prácheňska. Je málo známou věcí, že podle jedné teorie byl předobrazem pověstného Švandy (literární postavy) z dramatu Josefa Kajetána Tyla Strakonický dudák skutečný člověk, po celém kraji proslulý dudák jménem Čert, pocházející ze Zlivic.

2.3. Zemědělská činnost na PRÁCHEŇSKU

Z řemesel souvisejících přímo se zemědělskou výrobou zejména pak rostlinnou výrobou nenajdeme zřejmě žádné, které bychom již neuvedli. V Práchni se zemědělci zavývali pěstováním standardních plodin, jako byly obiloviny, luštěniny, později samozřejmě brambory, píce. Nejsou zde zásadnější rozdíly napříč celým územím a také se zde nevyskytuje žádná významější odlišnost v pěstování specializovaných druhů jako je např. vinná réva, cukrová řepa či speciální druhy ovoce.

Samostatnou kapitolu pak v rámci Práchně tvoří *chov hospodářských zvířat*. Ve Volyni a jejím okolí měl významnou tradici chov holubů. Dokonce se na území Práchně podařilo vyšlechtit druh Prácheňský káník. Hřebčinec v Písku, založený za vlády Fratiška Josefa byl vyhlášeným chovatelem a šlechtitelem Českého teplokrevníka. Dodnes je zde vedena hlavní i vedlejší plemenná kniha tohoto druhu koně. V Písku se pak pravidelně konaly a dodnes konají svody klisen. V polovině 19. století bylo v Přešticích vyšlechtěno tzv. Přeštické černostrakaté prase, které určilo chovný ráz většiny plemen prasat šlechtěných a chovaných v budoucnu. Svody hovězího dobytka se pak pravidelně pořádaly od konce 18. století v Mirovicích a v Milevsku. Také v Práchni udržela linie české bílé husi, která je dodnes chována v Přešticích u Milevska.

2.4. Útlum řemesel na PRÁCHEŇSKU

Příchod manufakturní a později tovární výroby na trh vytlačoval původní řemesla, což spolu s růstem zemědělské populace na prácheňském venkově vedlo k rozsáhlému odchodu populace v produktivním věku do ciziny za prací sezónní, celoroční i k vystěhovalectví do západní Evropy a USA.

Zatímco např. na Písecku počet obyvatel stagnoval, některé soudní okresy Prácheňska zaznamenaly v letech 1880 až 1910 následující populační úbytek:

Blatná	2983 osob
Strakonice	2509 osob
Volyně	356 osob

Právě v této době bylo možné registrovat jistou zvýšenou vlnu zájmu o lidová řemesla. Řemesla z Prácheňska se také představila na Národopisné výstavě v Praze roku 1895. Předcházela jí důkladný sběr exponátů a výrobků po celých Čechách a Moravě, přičemž regionální aktivity splupracovníků výstavy představily ještě před výběrem ukázek do Prahy svůj sběr v některých místech. V Prácheňsku šlo o výstavy ve Strakonících (září 1893), Volyně (srpen 1894), Vodňany (únor 1895).

Na pražské Národopisné výstavě se roku 1895 z Prácheňska představily tyto obory: dudáctví, dřevařství, mlynářství, keramika, výroba cínového nádobí, výroba dýmek, dřeváků, dřevěného nádobí a náčiní.

Na veškeré tehdy zbyla již pouze základní řemesla. Větší pestrost oborů stále ještě zůstával ve městech. Pro zajímavost uvedme, že již v tomto období byl velký problém získat původní selký kroj. Tento se podařilo sestavit ze zbytků sebraného rozličného a již nepoužívaného ošacení na venkově v okolí Písku, Strakonice a Vodňan. Nebýt tohoto kroku, tak se na Národopisné výstavě vůbec kroj z oblasti Prácheň neukázal.

2.5. Rozvoj řemesel na území dnešního blatenského regionu

Rozvoj základních řemesel v Blatné a okolí se neodlišuje od rozvoje řemesel napříč celým Prácheňskem. Blatenský region v zásadě nevybočuje z přírodního, sociálního a sociálně ekonomického standardu celého území Prácheň. Vznik řemeslných cechů registrujeme pouze v relativně větších centrech jako je Blatná, Sedlice, Radomyšl a Bělčice. V ostatních částech tohoto regionu se vyskytují jednotlivá řemesla samostatně, mnohdy v jedné obci pro celé okolí. Rozvoj a prosperita řemeslné výroby byla taktéž úzce vázána na farní příslušnost a spádovost jednotlivých obcí a osad k většímu aglomeračnímu celku.

Jednoznačně lze tedy říci, že v zásadě řemesla vyskytující se v blatenském regionu byla shodná s řemesly vyskytujícími se na území celé Prácheň. Soupis většiny těchto řemeslných oborů jsou již uvedeny v kapitole 2.2. Rozvoj řemesel na Prácheňsku.

Největším centrem tohoto regionu byla Blatná. Toto místo podél řeky, dnes zvané Lomnice, bylo obsazeno již v době laténské a halštatské. Keltové zde podél Závěšinského potoka rýžovali zlato. Blatná se stala městem ve 12. století. V roce 1235 je již Blatná uznávaným zemanským sídlem. Koncem 13. století vlastnili Blatnou s celou řadou dalších na Prácheň významných sídel (Horažďovicko, Sušicko), Bavoři ze Strakonice. Po skončení husitských válek, za vlády Jiřího z Poděbrad zde nějaký čas sídlila i Johanka – manželka krále Jiřího.

Blatná jako taková tedy měla již od středověku celou řadu významných privilegií, umožňujících zejména rozvoj řemesel. V první polovině 16. století se zdejší řemeslníci začínají sdružovat na cechovním základě. Původně byla možná všechna řemesla v Blatné sdružena do jediného cechu. V něm se sdružili zdejší *krejčí, řezníci, ševci, soukeníci, koželuhové, pekaři, tesaři, kožešníci, tkalci, provazníci, koláři a zámečníci*. Ve městě byl také *zlatník, malíř, kloboučník, hrnčír a sklenář*.

Vždy na jaře a na podzim se v Blatné konaly výroční trhy. S rozvojem hospodářství, řemesel a obchodu (Blatná byla významným tranzitním místem na kupecké stesce sever-jih) v Blatné stoupal význam městské správy a současně zde bylo i sídlo patrimoniálních úřadů.

V 17. století byli v Blatné nejrozšířenějšími řemeslníky *ševci*. Ještě dnes jsou známé „ševcovné pondělky.“ Pondělí byl totiž den, kdy blatenští ševci nepracovali. Taktéž *koželuzi* měli na blatensku početné zastoupení. V polovině 18. století pak vznikl „Cech sedmera řemesel,“ v němž se spojili *zedníci, tesáři, kameníci, kováři, zámečníci, cihláři a malíři*.

2.5.1. těžební obory na blatensku

Mezi lokální, specializovaná či „endemická“ řemesla a činnosti na blatensku patří těžební řemesla, neboť tyto jsou svou povahou založena na místních zdrojích nerostných surovin a dalších materiálů.

Mezi výjimečné patří těžba tuhy v Kožlí u Myštic (provozována v letech 1850 – 1920). Těžba zlata povrchová rýžováním mimo Otavu je zaznamenána na Závišinském potoce mezi Bělčicemi a Blatnou a také podél řeky Lomnice (Blatná, Buzice, Laciná a Míreč). Hlubinnou těžbu zlata pak registrujeme v Újezdci u Bělčic a u Lnář.

Pro celé blatensko je tolik typické *kamenictví*, které je založeno na velkých ložiscích žuly. Za všechny jmenujme např. Paštiky, Chlum, Řečice, Bezdědovice, Dobšice, Vahlovice, Střížovice, Škvořetice a samozřejmě Blatnou. V lomech se nejenom těžil kámen, ale ručním opracováním tam vznikaly také jednodušší výrobky (stavební prvky, koryta, žlaby atd.) a základní štěrková surovina pro další řemeslo - *cestáře*.

Místní surovinu – vedle početných *lokálních cihelen* – využívalo také *hrnčířství*, resp. *výroba keramiky*. Tento obor měl nezastupitelnou roli před hromadným rozšířením továrně vyráběného plechového nádobí. Dnes plní keramika spíše estetickou funkci a část sortimentu se dá řadit do kategorie uměleckých řemesel.

2.5.2. potravinářská a zemědělská výroba na blatensku

Velkovýroba a lidová výroba v Prácheňsku se prolínaly také v nejrůznějších oborech potravinářské výroby. V samotné Blatné existovaly dva pivovary (měšťanský a zámecký), lihovar, mlékárna, pekárství, uzenářství a sodovkárna.

Na vsích byl provozován v podstatě prodej zemědělských produktů ze dvora určitě po celou dobu existence Práchně. Postupně se však zemědělci staly pouhými dodavateli surovin do potravinářských nejprve manufaktur a následně továren.

Z dalších oborů, který lze definovat jako specifický pro blatensko v rámci Práchně je pěstování květin. Známe byly Lnáře a hlavě Blatná, která je známá také jako „Město růží,“ ačkoli se zde tato tradice zrodila až ve dvacátém století.

Po první světové válce se v Blatné usadil podnikatel v oboru pěstování růží Jan Böhm (1888-1959), jehož firma brzy získala jméno v celém Československu i v zahraničí. Např. roku 1932 pěstoval růže na 32 hektarech, kde rostlo přibližně půl miliónu rostlin.

Nelze opomenout prácheňské *včelařství* (jde jak o obor primárního – zemědělského sektoru, tak zároveň o potravinářskou výrobu, neboť výsledkem je konečný produkt). S tímto oborem úzce souvisí *výroba svíček a dalších věcí z vosku*, která byla také plošně rozšířena po celém území Práchně. Na blatensku pak registrujeme významnou organizaci včelařů v Černívsku, kde již v devatenáctém století byla v provozu téměř manufakturní dílna na vyvažování vosku

z voští a výrobu mezistěn. V současnosti je zde šlechtitelská stanice a monitorovací stanice pro určená pro řešení problematiky s rozšířením roztoče varoa destructor. Další včelařské organizace byly a jsou v Bělčicích, Blatné a Sedlici.

2.5.3. rybníkářství a chov ryb na blatensku

Tradičním oborem Prácheňska a specifickým oborem na blatensku byl a je chov ryb v rybnících. Rybníkářství má na blatensku kořeny už z dob kdy Blatnou vlatnili páni Lvi z Rožmitála. Jako zásadaní se jeví Lnářská rybníční soustava, Rojický rybník a největší na blatensku – 110 ha velký rybník Labuť v Myšticích, jehož výstavba započala v roce 1492. Rybníční soustavu povodí Labutě, kterou tento rybník zakončuje, tvoří dnes 21 rybníků a tato kaskáda začíná téměř u Hvožd'an. Dříve ji tvořilo ještě o několik rybníků více.

Se šlechtěním kapra bylo v Blatné a zejména ve Lnářích zopočato již před více než 250 léty. Vedle dnes známého a zde šlechtěného „naháče“, byl dlouho chován tzv. „lnářský modrák“, jenž se vyznačoval také velmi malým šupinatěním a navíc do modra zbarvenou nepřerušovanou čarou na obou bocích. Tento druh vyšlechtil ve Lnářích přední rybářský odborník, inženýr Theodor Mokřý. Přesto že tento druh kapra znamenal velký pokrok vpřed ve šlechtitelské práci, tak se sám v podstatě nezachoval, neboť byl velmi citlivý na nepříznivé vnější vlivy a znečištění vod.

V rybnících na blatensku nebyli však chováni jen kapři, ale i candáti, štiky, tlouští a líni. Postupem doby se také na rybnících rozšířil chov vodní drůbeže, zejména kachen. S chovem ryb souvisel rozvoj celé řady dalších řemesel a činností, jako byla výroba pomůcek a náradí pro rybáře, práce související s údržbou hrází a stavide, břehů a propojovacích stok.

2.5.4. krajkářství na blatensku

Jednoznačně ojedinělým a originálním oborem lidové textilní výroby na blatensku v rámci celého území Prácheň bylo a dodnes je *krajkářství* v Sedlici a jejím okolí. Doloženo je zde již v první polovině 18. století, ale v jednom ze spisů o Prácheňském kraji je počátek tradice položen až do 15. století.

Roku 1726 se majitelkou panství SEDLICE stala hraběnka Marie Ludmila Černínová z Chudenic, která se zdejší krajky oblíbila natolik, že část robotních povinností pro poddané ženy na polích nahradila paličkováním krajek. Tato domácí výroba se postupně rozšiřovala a po zrušení roboty roku 1848 nacházely ve výrobě a prodeji paličkových krajek často obživu celé rodiny.

Kvalitní sedlické krajky se těšily oblibě v širokém okolí a prý až z Bavorska přijížděli kupci, kteří si nechávali vyrábět čepice ze zlatých nití. Jinak se běžně paličkovalo z koňských žíní, do nichž se vplétala sláma, i s jemným materiálem – stříbrnými i zlatými nitěmi. Pomůcky pro paličkování zůstaly v podstatě nezměněny do dnešní doby: peřinka, podvinek, paličky, špendlíky a stávek.

Na konci 19. století, kdy řemeslo začalo upadat, se ho ujala Vlasta Stránecká, majitelka panství v Čekanovicích, která roku 1899 zřídila v SEDLICI soukromou krajkářskou školu, pro níž najala prostornou místnost, opatřila materiál i vzory a platila učitelku. Z tohoto období pocházejí paličkové okolky ložního prádla, dochované ve vídeňské císařské rezidenci Schönbrunn, kam si tyto jezdí prohlížet odborníci z celého světa.

Přesto nebyla situace růžová: když se např. na počátku 20. století jednalo o zřízení měšťanské školy v Sedlici, argumentoval zdejší velkostatek proti tomuto návrhu i tím, že zdejší

zemědělské obyvatelstvo měšťanku nepotřebuje, neboť jediná další možnost obživy zde bylo krajkářství, a to následkem tovární výroby zaniklo.

Asi o deset let později byla situace výrazně lepší. V Sedlici, která měla roku 1910 1411 obyvatel (z toho asi polovinu žen), se 300 až 350 osob věnovalo právě krajkářství.

Základy řemesla získávaly dívky v rodinách, pak se většina z nich zapsala do c. k. krajkářské dílny (výuka probíhala kromě neděle každý den odpoledne a ve čtvrtek po celý den). Je však třeba podotknout – a s tím souvisí rozvoj oboru ve 20. století, že nešlo o původní lidové sedlické krajky, ale o výrobu jemného zboží podle importovaných vzorů. Frekventantky výuky v dílně, které se osvědčily, v ní mohly zůstat na plný úvazek, ale kromě nich existovaly také domácí pracovnice, především vdané ženy, které musely čas věnovaný řemeslu přizpůsobovat provozu domácnosti a hospodářství.

Na konci 20. století se místní pracovnice sdružily do „Sedlické krajky“. Od roku 2000 se oživení tohoto oboru předmětem zájmu obce SEDLICE a Svazku obcí Blatenska. Byl zpracován projekt na záchranu a oživení tradice, digitalizován původní archiv historických vzorů z archivní dokumentace, v SEDLICI otevřena vzorková prodejna „Sedlické krajky“ a na internetu také zásilkový obchod.

2.5.5. útlum řemeslné výroby na blatensku

Tak jako na celém území Práchně, tak i na blatensku se na přelomu 19. a 20. století začal projevovat vliv rozvoje manufakturní a tovární výroby. Celá řada řemesel postupně zanikala, protože tovární výroba byla výrazně levnější. Některá řemesla se tak postupně vytrácela, některá pak se zachovávala jen na vesnicích, kde si lidé vyráběli více či méně jen pro svoji potřebu (košíkářství, drobná truhlářská, sedlářská a řemenářská výroba, atd.). V období první a druhé světové války a také v meziválečném období zažívala některá řemesla střídavě renesanci a úpadek. Stavební řemesla se na venkově zachovala udržovala ještě na přelomu čtyřicátých a padesátých let 20. století.

Blatensko pak bylo výrazně poznamenáno, dá se říci, že nejvíce ze všech částí Práchně, značnou emigrační vlnou zejména na přelomu století. Uvádí se, že z blatenska odešlo mezi roky 1880 – 1910 na tři tisíce lidí.

3. Současný stav řemesel na území MAS SOB

Dnešní stav řemeslné tvorby na blatensku, potažmo na území bývalé Práchně jednoznačně reflektuje stav na celém území naší republiky. Úpad řemeslné výroby započal již s rozvojem tovární produkce, byl výrazně poznamenán Druhou světovou válkou, ačkoli paradoxně zejména na venkově v tomto čase byl zaznamenán rozvoj drobné řemeslné práce, ale spíše související s výrobou a opravou rozličných strojů a nástrojů denní potřeby. Rozhodně však nedocházelo k rozvoji zájmové a líbivé rukodělné tvorby.

Ani poválečné období nepřineslo žádné podmínky pro rozvoj řemesel, naopak období nástupu totalitního režimu v padesátých a v první půli šedesátých let téměř zlikvidovalo poslední řemeslnou a rukodělnou výrobu.

Jistý náznak zlepšení přišel v letech 1967 – 1969, ale s nástupem normalizace a nemožností oficiálně podnikat pak opět došlo k útlumu zájmu o lidová řemesla. Také tzv. moderní designové trendy potlačily zájem o lidovou tvorbu a užívání přírodních materiálů. Na venkově se ještě udržovalo jakési podvědomí o rukodělné výrobě, ale zejména ve vztahu k údržbě

zemědělských a hospodářských potřeb. Lokálně bylo možné více či méně na černo koupit výrobky z proutí či dřeva.

V první polovině 90. let po pádu Železné opony a otevření hranic došlo postupně k výraznému rozvoji zejména komerčních řemesel majících vazbu na stavebnictví a moderní technologie. V důsledku zásadního rozvoje obchodu došlo k mnohonásobnému převýšení nabídky nad poptávkou po spotřebním zboží, čímž se prozatím ještě neotvírá prostor pro rozvoj drobné rukodělné výroby dnes souhrně označované spíše jako umělecká řemesla.

Od počátku tohoto tisíciletí však zaznamenáváme poměrně zvýšený zájem obyvatelstva o regionální výroby, o výrobky z tradičních přírodních materiálů, o výrobky vyráběné tradičními technologiemi, která minimálně zatěžuje životní prostředí, o výrobky, u kterých známe autora či výrobce, o výrobky, které nejsou ufikované, které jsou originální v rámci seriové výroby či originální svou podstatou.

Významnou měrou se rozšiřuje pořádání jarmarků, dnů lidových řemesel. Při rozličných akcích se sjíždějí výrobci a prodejci prezentovat svou mnohdy opravdu originální tvorbu. Ne vždy se jedná o výrobky denní potřeby. Na těchto akcích zaznamenáváme významný pokles přítomnosti prodejců levného a nekvalitního textilního a spotřebního zboží pocházejícího z neznámých či dálně východních zdrojů.

V našem sledovaném území nelze na některé obory navázat jako na tradiční, ale vznikly zde a vznikají řemeslné obory, které v tomto kraji tradici sice neměly, ale jsou tedy zakladateli a nositeli tradice nové. Objevujeme náznaky tolik potřebné synergie jednotlivých oborů a navazujícího řetězce aktivit, např: provozovna – prohlídky pro veřejnost za provozu – firemní muzeum s ukázkami výrobků z minulosti – možnost nákupu, občerstvení, příp. ubytování – účast na trzích a výstavách atd. atd.

Zaznamenáváme jistý rozvoj nejen užitkových řemesel a řemesel produkujících užitné předměty denní potřeby, ale i řemesel tvořících téměř či výhradně výrobky uměleckého charakteru, kdy si zákazník kupuje výrobky pro jejich dekorativní či estetický efekt. Dnes najdeme na blatensku celou řadu zajímavých výrobců a řemeslníků. Namátkou můžeme jmenovat krajkářky, truhláře, keramikáře, kameníky, skláře, kováře, košíkáře, výrobce perníků, panenek, ozdob a mnoho dalších.

Ukázky výrobků zdejších řemeslníků jsou vystavovány na tvrzi ve Lnářích.

Také se po mnoha změnách v legislativě podařilo upravit příslušné vyhlášky tak, že je dnes je za realitně přijatelných podmínek možno realizovat prodej zejména zemědělských komodit tzv. „ze dvora.“ I tento systém nabízí možnost či vytváří podmínky pro realizaci v celé řadě dalších oborů, zejména se zemědělským a potravinářským zaměřením. Za všechny možno jmenovat Zákon o veterinární péči 166/1999 Sb. v platném znění a dále vyhlášky 289/2007, 128/2009, jejichž ustanovení se jeví jako zásadní pro rozvoj prodeje vlastních zemědělských produktů konečnému spotřebiteli v menším rozsahu.

3.1. Stav řemesel dle správních celků na Blatensku

(řazeno abecedně)

Situace mapovaná v roce 2010. Informace získávané převážně od zástupců samosprávy jednotlivých správních celků a šetřením na místě.

Bělčice

Drobnopěstitelé zemědělských komodit, zejména brambor.

Drobnochovatelé, zejména pak drobného hospodářského zvířectva.

Včelaři. V Bělčicích je registrovaná organizace ČSV a prodejna včelařských potřeb.

Zakázkové truhlářství s možností koupě truhlářského materiálu. Výroba dle potřeb zákazníka bez výroby vlastního sortimentu.

Služby v oblasti zpracování dřeva.

Služby v oblasti stavebnictví.

Zemědělská malovýroba s poskytováním zemědělských služeb.

Zemědělská společnost existující na základech bývalého JZD se zaměřením na chov hovězího dobytka (výkrm a mléčná užitkovost), pěstební činnost standardních zemědělských plodin včetně brambor.

Služby v oblasti pohostinství, obchodu a ubytování.

Sklárna založená roku 2003. Základ nové možná i rodinné tradice, neboť sklářství nebylo v této oblasti rozšířeno. Výroba nejen replik římského, franského, normanského skla, ale i replik skla z dalších období. Největší podíl v sortimentu tvoří repliky z období renesance a baroka. Prodej je spjen s výrobou a zároveň výstavou výrobků. Možno realizovat zakázkovou výrobu na základě představ a přání zákazníka.

Bezdědovice

Drobnopěstitelé zemědělských komodit.

Drobnochovatelé, zejména pak drobného hospodářského zvířectva.

Včelaři.

Zakázkové truhlářství s možností koupě truhlářského materiálu. Výroba dle potřeb zákazníka bez výroby vlastního sortimentu.

Služby v oblasti stavebnictví.

Služby v oblasti pohostinství.

Výroba keramiky.

Projektování a realizace menhírových staveb.

Výroba medových perníčků

Zavedení regionální značky Prácheňsko

Blatná

Drobnopěstitelé zemědělských komodit.

Drobnochovatelé, zejména pak drobného hospodářského zvířectva. V Blatné je registrován jeden z nejstarších ČSCH, který sdružuje také chovatele poštovních holubů.

Včelaři. V Blatné je registrovaná organizace ČSV.

Zakázkové truhlářství s možností koupě truhlářského materiálu. Výroba dle potřeb zákazníka bez výroby vlastního sortimentu.

Truhlářská výroba zaměřená na unifikovaný sortiment.

Služby v oblasti zpracování dřeva.

Služby v oblasti stavebnictví.

Zakázkové kamenictví. Těžba žuly.

Zemědělská malovýroba s poskytováním zemědělských služeb.

Zemědělská společnost existující na základech bývalého JZD se zaměřením na chov hovězího dobytka (výkrm a mléčná užitkovost), pěstební činnost standardních zemědělských plodin.

Služby v oblasti pohostinství, obchodu a ubytování.

Lihovar – výroba speciálních ovocných a bylinných destilátů dle vlastních receptur.

Blatenská ryba – produkce živých ryb, kachen, výroba rybích specialit.

Uzenářská výroba a výroba masných výrobků. Cukrářská výroba. Výroba ozdob na hnetinky.

Okrasná zahradnictví a pěstování růží.

Služby v oblasti auto-moto a autodopravy.

Umělecké kovářství.

Služby v oblasti péče o tělo.

Služby v oblasti finančnictví a pojišťovnictví.

Služby v oblasti oprav konfekce a obuvi, oprav spotřebního zboží.

Velkovýrobní činnosti v oblastech automobilového průmyslu, elektroniky a mikroelektroniky.

Bratronice

Drobnopěstitelé zemědělských komodit.

Drobnochovatelé, zejména pak drobného hospodářského zvířectva.

Včelaři.

Služby v oblasti zpracování dřeva.

Služby v oblasti stavebnictví.

Služby v oblasti obchodu, pohostinství a ubytování

Břeží

Drobnopěstitelé zemědělských komodit.

Drobnochovatelé, zejména pak drobného hospodářského zvířectva.
Včelaři.

Kozí farma s chovem kozy bílé. Prodej výrobků z koziho mléka, prodej bio výrobků a dalšího potravinářského zboží. Agroturistika s možností návštěvy farmy.

Služby v oblasti zpracování dřeva.

Služby v oblasti pohostinství a obchodu.

Buzice

Drobnopěstitelé zemědělských komodit.

Drobnochovatelé, zejména pak drobného hospodářského zvířectva.

Včelaři.

Samostatně hospodařící rolník, chov hovězího žíru, pěstování brambor.

Služby v oblasti stavebnictví.

Chov koní, drezura a služby v oblasti agroturistiky.

Služby v oblasti pohostinství a ubytování.

Čečelovice

Drobnopěstitelé zemědělských komodit.

Drobnochovatelé, zejména pak drobného hospodářského zvířectva.

Včelaři.

Služby v oblasti stavebnictví.

Služby v oblasti pohostinství, obchodu a ubytování.

Doubravice

Drobnopěstitelé zemědělských komodit.

Drobnochovatelé, zejména pak drobného hospodářského zvířectva.

Včelaři.

Služby v oblasti stavebnictví.

Služby v oblasti pohostinství a obchodu.

Hajany

Drobnopěstitelé zemědělských komodit.

Drobnochovatelé, zejména pak drobného hospodářského zvířectva.

Včelaři.

Služby v oblasti stavebnictví.

Služby v oblasti pohostinství a obchodu.

Služby v oblasti autodopravy.

Hlupín

Drobnopěstitelé zemědělských komodit.

Drobnochovatelé, zejména pak drobného hospodářského zvířectva.

Včelaři.

Hornosín

Drobnopěstitelé zemědělských komodit.

Drobnochovatelé, zejména pak drobného hospodářského zvířectva.

Včelaři.

Chlum

Drobnopěstitelé zemědělských komodit.

Drobnochovatelé, zejména pak drobného hospodářského zvířectva.

Včelaři.

Zakázkové truhlářství s možností koupě truhlářského materiálu. Výroba dle potřeb zákazníka bez výroby vlastního sortimentu.

Služby v oblasti auto-moto.

Služby v oblasti stavebnictví.

Služby v oblasti obchodu a pohostinství.

Chobot

Drobnopěstitelé zemědělských komodit.

Drobnochovatelé, zejména pak drobného hospodářského zvířectva.

Včelaři.

Služby v oblasti zemědělství.

Zahradnictví zaměřené na pěstování vodních rostlin.

Zavedení regionální značky Prácheňsko

Kadov

Drobnopěstitelé zemědělských komodit.

Drobnochovatelé, zejména pak drobného hospodářského zvířectva.

Včelaři.

Zakázkové truhlářství s možností koupě truhlářského materiálu. Výroba dle potřeb zákazníka bez výroby vlastního sortimentu.

Truhlářská výroba s vlastním sortimentem.

Výroba dřevěných hraček.

Kamenictví.

Služby v oblasti auto-moto.

Služby v oblasti obchodu, pohostinství a ubytování.

Služby v oblasti stavebnictví.

Zemědělská společnost existující na základech bývalého JZD se zaměřením na chov hovězího dobytka (výkrm a mléčná užitkovost), pěstební činnost standardních zemědělských plodin.

Zahradnictví zaměřené na pěstování okrasných a užitkových rostlin.

Chovná stanice shetlandský ponny.

Výroba bižuterie a dalšího ozdobného sortimentu.

Kocelovice

Drobnopěstitelé zemědělských komodit.

Drobnochovatelé, zejména pak drobného hospodářského zvířectva.

Včelaři.

Zakázkové truhlářství s možností koupě truhlářského materiálu. Výroba dle potřeb zákazníka bez výroby vlastního sortimentu.

Výroba ručně šitých panenek.

Služby v oblasti obchodu a pohostinství.

Služby v oblasti stavebnictví.

Lažánky

Drobnopěstitelé zemědělských komodit.

Drobnochovatelé, zejména pak drobného hospodářského zvířectva.

Včelaři.

Výroba skleněných miniatur.

Služby v oblasti pohostinství a obchodu.

Lažany

Drobnopěstitelé zemědělských komodit.

Drobnochovatelé, zejména pak drobného hospodářského zvířectva.

Včelaři.

Služby v oblasti stavebnictví.

Lnáře

Drobnopěstitelé zemědělských komodit, zejména brambor.

Drobnochovatelé, zejména pak drobného hospodářského zvířectva.

Včelaři.

Zakázkové truhlářství s možností koupě truhlářského materiálu. Výroba dle potřeb zákazníka bez výroby vlastního sortimentu.

Služby v oblasti zpracování dřeva.

Služby v oblasti stavebnictví.

Sklenářství, rámování obrazů, paspartování

Zemědělská malovýroba s poskytováním zemědělských služeb.

Zemědělská společnost existující na základech bývalého JZD se zaměřením na chov hovězího dobytka (výkrm a mléčná užitkovost), pěstební činnost standardních zemědělských plodin včetně brambor.

Služby v oblasti pohostinství, obchodu a ubytování.

Produkce živých ryb.

Lom

Drobnopěstitelé zemědělských komodit.

Drobnochovatelé, zejména pak drobného hospodářského zvířectva.

Včelaři.

Zakázkové truhlářství s možností koupě truhlářského materiálu. Výroba dle potřeb zákazníka bez výroby vlastního sortimentu.

Služby v oblasti stavebnictví.

Služby v oblasti agroturistiky, chov koní.

Zemědělské služby. Samostatně hospodařící rolník – chov hovězího žíru, pěstování standardních zemědělských plodin.

Služby v oblasti obchodu a pohostinství.

Mačkov

Drobnopěstitelé zemědělských komodit.

Drobnochovatelé, zejména pak drobného hospodářského zvířectva.

Včelaři.

Služby v oblasti stavebnictví.

Služby v oblasti obchodu a pohostinství.

Mečichov

Drobnopěstitelé zemědělských komodit.

Drobnochovatelé, zejména pak drobného hospodářského zvířectva.

Včelaři.

Služby v oblasti stavebnictví.

Služby v oblasti obchodu a pohostinství.

Myštice

Drobnopěstitelé zemědělských komodit.

Drobnochovatelé, zejména pak drobného hospodářského zvířectva.

Včelaři.

Zemědělské služby.

Samostatně hospodařící rolník – hovězí žir, mléčná užitkovost, pěstování standardních zemědělských plodin.

Kozí farma (chovná stanice) s chovem kozy hnědé krátkosrsté (české národní plemeno). Prodej výrobků z kozího mléka. Agroturistika s možností návštěvy farmy.

Chov a drezura koní.

Zakázkové truhlářství s možností koupě truhlářského materiálu. Výroba dle potřeb zákazníka bez výroby vlastního sortimentu.

Služby v oblasti zpracování dřeva.

Výroba keramiky.

Výroba proutěného zboží.

Tkalcovská výroba.

Výroba knedlíků, potravinářská výroba polotovarů.

Zakázková kovovýroba, výroba vlastního kovo sortimentu, prodej hutního materiálu.

Služby v oblasti stavebnictví.

Zavedení regionální značky Prácheňsko

Kamenictví, těžba žuly.

Zahradnictví zaměřené na pěstování zeleniny, sazenic.

Zahradnictví zaměřené na pěstování skalniček a trvalek, výroba květinových vazeb.

Služby v oblasti obchodu, pohostinství a ubytování.

Služby v oblasti úpravy konfekce.

Služby v oblasti finančnictví a pojišťovnictví.

Služby v oblasti výuky cizích jazyků a překladatelství.

Předmíř

Drobnopěstitelé zemědělských komodit.

Drobnochovatelé, zejména pak drobného hospodářského zvířectva.

Včelaři.

Zakázkové truhlářství s možností koupě truhlářského materiálu. Výroba dle potřeb zákazníka bez výroby vlastního sortimentu.

Služby v oblasti zpracování dřeva.

Služby v oblasti stavebnictví.

Zemědělská malovýroba s poskytováním zemědělských služeb.

Zemědělská společnost existující na základech bývalého JZD se zaměřením na chov hovězího dobytka (výkrm a mléčná užitkovost), pěstební činnost standardních zemědělských plodin včetně brambor.

Služby v oblasti pohostinství, obchodu a ubytování.

Radomyšl

Drobnopěstitelé zemědělských komodit.

Drobnochovatelé, zejména pak drobného hospodářského zvířectva.

Včelaři.

Zakázkové truhlářství s možností koupě truhlářského materiálu. Výroba dle potřeb zákazníka bez výroby vlastního sortimentu.

Služby v oblasti zpracování dřeva.

Služby v oblasti stavebnictví.

Zemědělská malovýroba s poskytováním zemědělských služeb.

Zemědělská společnost existující na základech bývalého JZD se zaměřením na chov hovězího dobytka (výkrm a mléčná užitkovost), pěstební činnost standardních zemědělských plodin včetně brambor.

Zavedení regionální značky Prácheňsko

Služby a obchod pro zemědělce

Zakázková kovovýroba.

Výroba proutěného zboží a košťat.

Služby v oblasti pohostinství, obchodu a ubytování.

Služby v oblasti auto-moto.

Sedlice

Drobnopěstitelé zemědělských komodit.

Drobnochovatelé, zejména pak drobného hospodářského zvířectva.

Včelaři. V Sedlici je registrovaná organizace ČSV.

Výroba Sedlické krajky. Prodej potřeb pro krajkáře.

Zakázkové truhlářství s možností koupě truhlářského materiálu. Výroba dle potřeb zákazníka bez výroby vlastního sortimentu.

Služby v oblasti zpracování dřeva. Výroba dubových parket.

Služby v oblasti stavebnictví.

Služby v oblasti auto-moto.

Zemědělská malovýroba s poskytováním zemědělských služeb.

Zemědělská společnost existující na základech bývalého JZD se zaměřením na chov hovězího dobytka (výkrm a mléčná užitkovost), pěstební činnost standardních zemědělských plodin včetně brambor.

Zakázková kovovýroba.

Služby v oblasti pohostinství, obchodu a ubytování.

Služby a prodej týkající se hasičské techniky.

Škvořetice

Drobnopěstitelé zemědělských komodit.

Drobnochovatelé, zejména pak drobného hospodářského zvířectva.

Včelaři.

Zakázkové truhlářství s možností koupě truhlářského materiálu. Výroba dle potřeb zákazníka bez výroby vlastního sortimentu.

Služby v oblasti stavebnictví.

Zemědělská malovýroba s poskytováním zemědělských služeb.

Zavedení regionální značky Prácheňsko

Zemědělská společnost existující na základech bývalého JZD se zaměřením na chov hovězího dobytka (výkrm a mléčná užitkovost), pěstební činnost standardních zemědělských plodin včetně brambor.

Chov koní.

Služby v oblasti obchodu a pohostinství.

Tchořovice

Drobnopěstitelé zemědělských komodit.

Drobnochovatelé, zejména pak drobného hospodářského zvířectva.

Včelaři.

Služby v oblasti stavebnictví.

Zemědělská malovýroba s poskytováním zemědělských služeb.

Služby v oblasti obchodu a pohostinství.

Uzenice

Drobnopěstitelé zemědělských komodit.

Drobnochovatelé, zejména pak drobného hospodářského zvířectva.

Včelaři.

Zemědělská malovýroba s poskytováním zemědělských služeb, chov hovězího žíru, pěstování standardních zemědělských plodin.

Řezbářství a výroba loutek.

Služby v oblasti obchodu a pohostinství.

Služby v oblasti auto-moto.

Uzeničky

Drobnopěstitelé zemědělských komodit.

Drobnochovatelé, zejména pak drobného hospodářského zvířectva.

Včelaři, výroba medových perníčků.

Služby v oblasti auto-moto.

Služby v oblasti obchodu a pohostinství.

Zakázkové truhlářství s možností koupě truhlářského materiálu. Výroba dle potřeb zákazníka bez výroby vlastního sortimentu.

Zemědělské služby, chov hovězího žíru, mléčná užitkovost, pěstování standardních zemědělských plodin.

Velká Turná

Drobnopěstitelé zemědělských komodit.

Drobnochovatelé, zejména pak drobného hospodářského zvířectva.

Včelaři.

Služby v oblasti auto-moto.

Služby v oblasti obchodu, pohostinství a ubytování.

Zaboří

Drobnopěstitelé zemědělských komodit.

Drobnochovatelé, zejména pak drobného hospodářského zvířectva.

Včelaři.

Kovářská výroba

Služby v oblasti auto-moto.

Služby v oblasti obchodu, pohostinství a ubytování.

Služby v oblasti péče o tělo.

Zakázkové truhlářství s možností koupě truhlářského materiálu. Výroba dle potřeb zákazníka bez výroby vlastního sortimentu.

Zakázková kovovýroba.

Zemědělská společnost existující na základech bývalého JZD se zaměřením na chov hovězího dobytka (výkrm a mléčná užitkovost), pěstební činnost standardních zemědělských plodin.

3.2. Shrnutí stavu řemesel na Blatensku

Ve vztahu k předchozí kapitole lze konstatovat, že se v blatenském regionu udržuje zejména tradice drobnopěstitelství, drobnochovatelství a včelařská produkce. Dále jsou zde funkční zemědělské celky vycházející z dřívějších JZD. Na vesnicích se udržuje spíše hobby výroba jednoduchých nástrojů a nářadí. Řemeslná výroba je vázána spíše než na místo, tak na možnost realizace prodeje a pokud je, tak ji provozují zejména lidé v produktivním věku, kteří v rámci rodiny mají jisté finanční zázemí z dalšího zdroje.

Dále je v regionu poměrně rozšířená truhlářská výroba, spíše ale zakázkového typu. Služby související se stavebnictvím a služby v oblasti kovovýroby, ať již ve vazbě na stavebnictví či ve výrobě strojů a nástrojů. Stranou neustává ani potravinářská výroba a produkce zemědělských komodit, kdy v této oblasti má území ještě značné rezervy.

Výběr řemesel, produktů a služeb potenciálně určených k certifikaci bude jistě možný, zejména s přihlédnutím k velikosti území, kde se projekt certifikace či značení realizuje.

Tato studie byla zpracována v rámci projektu Spolupráce
„Zavedení regionální značky Prácheňsko“ s finanční podporou PRV,
Osa IV op. 4.2.1

**Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova: Evropa investuje do venkovských oblastí“
Tento projekt je financován Evropskou unií**